

Strategiplan for lærerutdanningene 2021–2024

UiAs visjon: Samskaping for fremtidens kunnskap

UiAs verdier: Åpenhet. Tillit. Faglighet. Respekt.

Vår akademiske kultur: Akademisk frihet. Bærekraft. Mangfold.

Lærerutdanningene ved UiA har en bred portefølje og utdanner til alle fag. Vi utdanner lærere for barnehage, grunnskole og videregående skoler, har et bredt EVU-tilbud, og er involvert i de nasjonale ordningene for lokal og regional basert kompetanseutvikling. Gjennom forskningsbaserte utdanninger utdanner vi sterke kandidater som er godt rustet til å møte kommende utfordringer. Vi trekker inn internasjonale perspektiv, FNs bærekraftsmål, har en utdanning som betoner at danning er en viktig del av profesjonen, og legger vekt på medvirkning. Lærerutdanningen arbeider for å oppnå målbildene i den nasjonale strategien Lærerutdanning 2025. UiA er i nasjonal målestokk en stor aktør, med bred portefølje og fagvalg. Vi ønsker derfor å være en driver og ta et nasjonalt ansvar for utviklingen innen lærerutdanningene, være en aktør som fremmer kvalitet, nyskaping og relevans i utdanningene og opprettholde UiA som en attraktiv institusjon for studenter og ansatte.

Tverrfaglige satsingsområder

Teknologi og samfunnsendringer

I lærerutdanningene har bruk av teknologiske verktøy økt de senere årene. Lærerutdannere har tilegnet seg økt profesjonsfaglig digital kompetanse, og involvert studenter og praksisfelt i felles utforskning av hvordan teknologi kan brukes til ulike formål i ulike fag. Teknologi og digitale verktøy skal brukes i stor utstrekning i barnehage og skole, og er dermed en sentral del av våre utdanninger. Studentene må derfor både lære om, selv ta i bruk og kunne anvende og vurdere teknologi og digitale verktøy innen sin profesjon. De må utvikle skjønn og bidra til digital dannelse.

Det grønne skiftet

I lærerutdanningene vektlegges kunnskap om bærekraft og FNs bærekraftsmål. Utdanningene skal bidra til at barn og unge får kunnskaper, erfaringer og forståelse av naturen og hvordan de selv kan ta vare på miljøet. Studentene våre må derfor få opplæring i et mangfold av perspektiver som kan knyttes inn mot en bærekraftig utvikling, og ha kunnskap om hvordan disse knyttes an til fagområder i barnehage og skole. Lærerutdanningene kan bidra med humanistiske perspektiver på bærekraft, på det menneskelige aspektet, og på betydningen av menneskets samhandling med sine omgivelser.

Demokrati og medborgerskap

Barn og unge skal gjennom barnehage og skole få erfare demokratiske fellesskap og lære seg å delta selv. De skal lære om demokratiets verdigrunnlag og de forutsetninger som må være til stede for å ivareta demokratiet. Mangfoldskompetanse er en del av grunnlaget for dette. Innen medborgerskap er sammenhengen mellom rettigheter og plikter sentralt. Medvirkning er derfor et sentralt begrep gjennom hele utdanningen. Lærerutdanningene kan bidra til at begrepet medvirkning drøftes og fylles med innhold og se på hvordan det kan anvendes som tilnærming og metode.

Helse og levekår

Livsmestring er en del av barnehagenes verdigrunnlag, og Folkehelse og livsmestring er ett av de tre tverrfaglige temaene i skolen. Barn og unge skal lære å ta gode valg, håndtere motgang, få erfaringer av å mestre og bli trygge, sterke individer. Lek kan være et rom for utprøving og gi vikarierende erfaring. I lærerutdanningene legger vi vekt på at livsmestring ikke er et fag, men en del av «den langsomme dannelsen». Det tar tid å utvikle gode mestringsstrategier og trygghet på egne ferdigheter, og det skal barn og unge få gjennom erfaringer i trygge rammer i barnehage og skole. Våre studenter skal derfor bli gode ledere og medarbeidere i barnehagene og klasseledere i skolen, fordi de må evne og ta ansvar for å bygge kulturer hvor det er lov å prøve og feile, med støtte og veiledning som ivaretar dem gjennom disse prosessene. Våre studenter skal få erfaringer med samarbeid og kunnskap om andre profesjoner som jobber med barn og unge.

Læring og dannelse

Lærerutdanningene har i seg det doble oppdraget med å virke til barn og unges læring og dannelse. Studentene skal derfor være faglig sterke og kunne kombinere fag, didaktikk og pedagogikk i sin profesjonsutøvelse. Danningen hos barn og unge skal rette seg mot å utvikle nye samfunnsborgere som er selvstendige, robuste, sterke i kritisk tenkning og samtidig etisk bevisste. Studentene må kunne ivareta den enkelte og gi dem mulighet til å utvikle seg videre. De må ha erfaring med å reflektere over egen utvikling som menneske og profesjonsutøver. Innen barnehage- og skolefeltet er det sterke styringssignaler om fag og resultatmåling. Studentene må derfor ha en trygg identitet i sin profesjonsutøvelse, og kunne ivareta et rom for dannelse.

Kunst i samfunn

I barnehage og skole er kunst og kultur en vesentlig del av de uttrykksformene barn og unge opplever, benytter og lærer gjennom. Møtet med kunsten skal gi dem en kreativ stimulans. Skapende og estetiske læringsprosesser og drama som metode er derfor en del av innholdet i lærerutdanningene. Kunstens uttrykksformer legger godt til rette for å skape inkluderende fellesskap. Sang, musikk, forming og kreativitet kan skape gode opplevelser og sterke samhold mellom deltakerne. Kunsten kan også bidra til å åpne for bearbeiding og erfaring med nye sider av det å være menneske. Vi skal derfor utdanne kandidater med god kompetanse innen praktiske og estetiske fag.

Utdanning

Hovedmål for lærerutdanningene:

- Vi samarbeider internt og eksternt om en forskningsbasert og studentaktiv lærerutdanning som er relevant for fremtidens barnehage og skole (lærerprofesjonen)
- Vi utdanner lærere med et forskerblikk, som kan bidra til kvalitetsutvikling i barnehage, skole, av egen profesjonsutøvelse og inn i etablerte profesjonsfelleskapet
- Vi har studieprogram med krevende, variert og praksisrelevant opplæring, med likeverd mellom det forsknings- og erfaringsbaserte, og ivaretar både læring og danning
- Lærerutdanningene opprettholder og videreutvikler sin portefølje med bredde og fagvalg

Delmål for lærerutdanningene:

- Vi utvikler nyskapende undervisnings- og vurderingsformer som bidrar til god læring, og har eksemplarisk undervisning som gir studentene en dobbel erfaring med læring
- Vi har fleksible rom som fremmer studentaktive læringsformer og vi tar i bruk egnet, ny teknologi og digitale verktøy i undervisning og vurdering

- Vi bygger på erfaringene med Undervisningsverkstedet, og arbeider systematisk for at alle utdanningene gir studentene en god profesjonsfaglig digital kompetanse
- Vi oppdaterer våre studieprogram i tråd med endringer i aktuelle ramme- og læreplaner og gir relevante EVU-tilbud som et svar på disse og på regionens behov
- Vi har tett samarbeid med praksisfeltet om lærerutdanningene og studentenes praksis og har delte stillinger i kombinasjon mellom UiA og praksisfeltet
- Våre studenter kan utvikle FoU-kompetanse i samarbeid med lærerutdanningsbarnehager og -skoler, øvrige partnerbarnehager og -skoler og eier- og myndighetssiden
- Vi arbeider for at målbildene i den nasjonale strategien Lærerutdanning 2025 forankres bredt i matrisen og oppnås i samarbeid med alle ansvarlige aktører
- Vi har god studentmobilitet, trekker inn globale perspektiver i våre utdanninger, vektlegger internasjonalisering både ute og hjemme og arbeider med FNs bærekraftsmål
- Vi har et innhold i våre utdanninger som bidrar til studentenes egen danning og gir dem dermed erfaring med denne prosessen som en del av forberedelsen til sitt yrke

Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Hovedmål for lærerutdanningene:

- Vi har relevant disiplinlig, fagdidaktisk og pedagogisk forskning og skapende kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet, som formidles og er anerkjent
- Vi har forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid som er praksisnær og profesjonsrettet
- Vi skaper gode arenaer for felles FoU-arbeid og kunstnerisk utviklingsarbeid i barnehager og skoler, og samarbeider med relevante aktører i regionen
- Vi har en relevant, nyskapende og forskningsbasert lærerutdanning, som inkluderer masterstudenter i forskningsprosjekt, og vi har ph.d.-løp for kandidater med en master fra lærerutdanningene

Delmål for lærerutdanningene:

- Vi kobler forskning, utvikling og undervisning tett sammen, og har god prosjektportefølje
- Vi har tverrfaglig forskning og utviklingsarbeid og kunstnerisk utviklingsarbeid innen relevante områder, som profesjonsfaglig digital kompetanse, profesjoner i samspill (PROFUND), studentaktive læringsformer, vurderingsformer, profesjonsfaglig ledelse, skapende læringsprosesser, internasjonalisering og bærekraft
- Vi har relevant forskning i, med og på våre utdanninger, barnehager og skoler, og samarbeider med relevante aktører i regionen, nasjonalt og internasjonalt
- Våre masterstudenter har forskningsspørsmål som er etterspurt og relevante for praksisfeltet og bidrar til og inngår i et tett og systematisk samarbeid
- Vi iverksetter vedtakene relatert til FoU i lærerutdanningene i ORG19, for å styrke lærerutdanningsrelevant forskning og oppnå målene i Lærerutdanning 2025
- Vi bidrar til å gi forsknings- og utviklingsarbeidet en strategisk retning og meisler ut UiAs profil innen lærerutdanningsrelevant forskning i tett samarbeid med fagmiljøene
- Vi stimulerer til at det etableres prioritert forskningscenter innen lærerutdanning

Samfunnskontakt og nyskaping

Hovedmål for lærerutdanningene:

- Vi utvikler et enda tettere samarbeid mellom lærerutdanningene og regionen, og er gode bidragsyttere inn på de partnerskapsarenaene vi deltar
- Vi bidrar til innovasjon og samskaping med samarbeidspartnere i og utenfor UH-sektoren, i barnehager og skoler
- Våre lærerutdannere og studenter er synlige og har en stemme i samfunnsdebatten
- Gjennom utdanningen blir studentene godt forberedt til å bidra til nyskaping i samfunnet

Delmål for lærerutdanningene:

- Vi samarbeider med aktører og profesjoner som samhandler med lærerprofesjonen
- Vi støtter opp om en kultur for deltakelse i samfunnsdebatten
- Vi har delte stillinger mellom UiA, barnehager og skoler, og fremmer gjennom språk og handling at lærerutdanning skjer på to arenaer
- Vi tilbyr relevant EVU som imøtekommer regionen og samfunnets behov
- Vi fremmer betydningen av at man kan lære hele livet, og har en aktiv Alumniordning
- Vi utvikler en kultur for nyskaping ved å jobbe mer sammen på tvers og utforsker muligheter for å ha tverrprofesjonell praksis
- Vi bruker og videreutvikler Undervisningsverkstedet som en arena for samskaping
- Vi fortsetter og systematiserer det gode samarbeidet med Ungt Entreprenørskap
- Vi fortsetter og formaliserer samarbeidet med FN-sambandet og UNESCO

Arbeids- og læringsmiljø

Hovedmål for lærerutdanningene:

- I matrisen har vi et anerkjent, inkluderende og aktivt arbeids- og læringsmiljø, med en kultur for involvering, utvikling og gjennomføring
- Våre studenter har en opplevd, reell medvirkning i utdanningen
- Vi legger til rette for at studenter og ansatte kan bygge nettverk mellom de som er fra vår region, kommer utenfra regionen eller fra andre land
- Våre studenter og ansatte bidrar med sine suksesshistorier knyttet til det å være en del av lærerutdanningene og UiA og dermed våre universitetsbyer

Delmål for lærerutdanningene:

- Vi jobber for et læringsmiljø som tilrettelegger for et mangfold blant ansatte og studenter, og en god inkludering av ulike minoritetsgrupper i lærerutdanningene
- Vi har lærerutdannere som er sterke i både disiplin og profesjon og har god kjennskap til norsk barnehage og skole
- Vi vil skape arenaer for gode menneskemøter som basis for samhold og godt miljø på tvers av matrisen, mellom studieprogrammene og innen de enkelte program
- Vi jobber videre med førstesemesterstiltak for faglig og sosialt læringsmiljø
- Vi jobber videre med tiltak for studenter i avslutningen av masterløpene
- Vi involverer studentene i faglige og sosiale tiltak, jobber tett sammen med studenttillitsvalgte, linjeforeningene og Pedagogstudentene
- Vi vil opprettholde søkermassen og sikre god gjennomstrømning for å få nok studenter til alle fag og dermed få gode, aktive faglig og sosiale læringsmiljø i alle deler av utdanningene